

Quickscan natuurwaarden

Plangebied Visionpark te Apeldoorn

Juli 2010

Rapportnummer: P10-0147

In opdracht van: Royal Haskoning
Postbus 6582
6503 GB Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
	1.1 Aanleiding	2
	1.2 Doel	2
	1.3 Leeswijzer	2
2	Onderzoek	3
	2.1 Methode	3
	2.2 Ligging en beschrijving plangebied	4
	2.3 Bronnenonderzoek	6
	2.4 Beschermde soorten	7
3	Effecten	10
	3.1 Geplande ingreep	10
	3.2 Effecten op beschermde soorten	11
	3.3 Effecten op beschermde gebieden	12
	3.4 Gedragscode	12
	3.5 Mitigerende en compenserende maatregelen	12
4	Conclusie	14
	4.1 Conclusies	14
	Literatuurlijst	15
	Bijlage 1 Toelichtende tabel	
	Bijlage 2 Wet en regelgeving	
	Bijlage 3 Kaart met buizerdhorst	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de toekomst vinden er in het onderzoeksgebied ruimtelijke ingrepen plaats en de huidige indeling van het terrein zal veranderen. Het terrein wordt opgesplitst in verschillende kavels waarop deels nieuwbouw zal plaatsvinden. Hiervoor is het op een aantal plaatsen nodig om de huidige bebouwing te slopen en de bestaande groenstructuren en aanwezige bomen te verwijderen.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet (FFw) van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura 2000-lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode, het plangebied en de aanwezigheid van beschermde soorten. De effecten van de geplande ingreep op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoek

2.1 Methode

Als eerste heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het vóórkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten maar ook het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

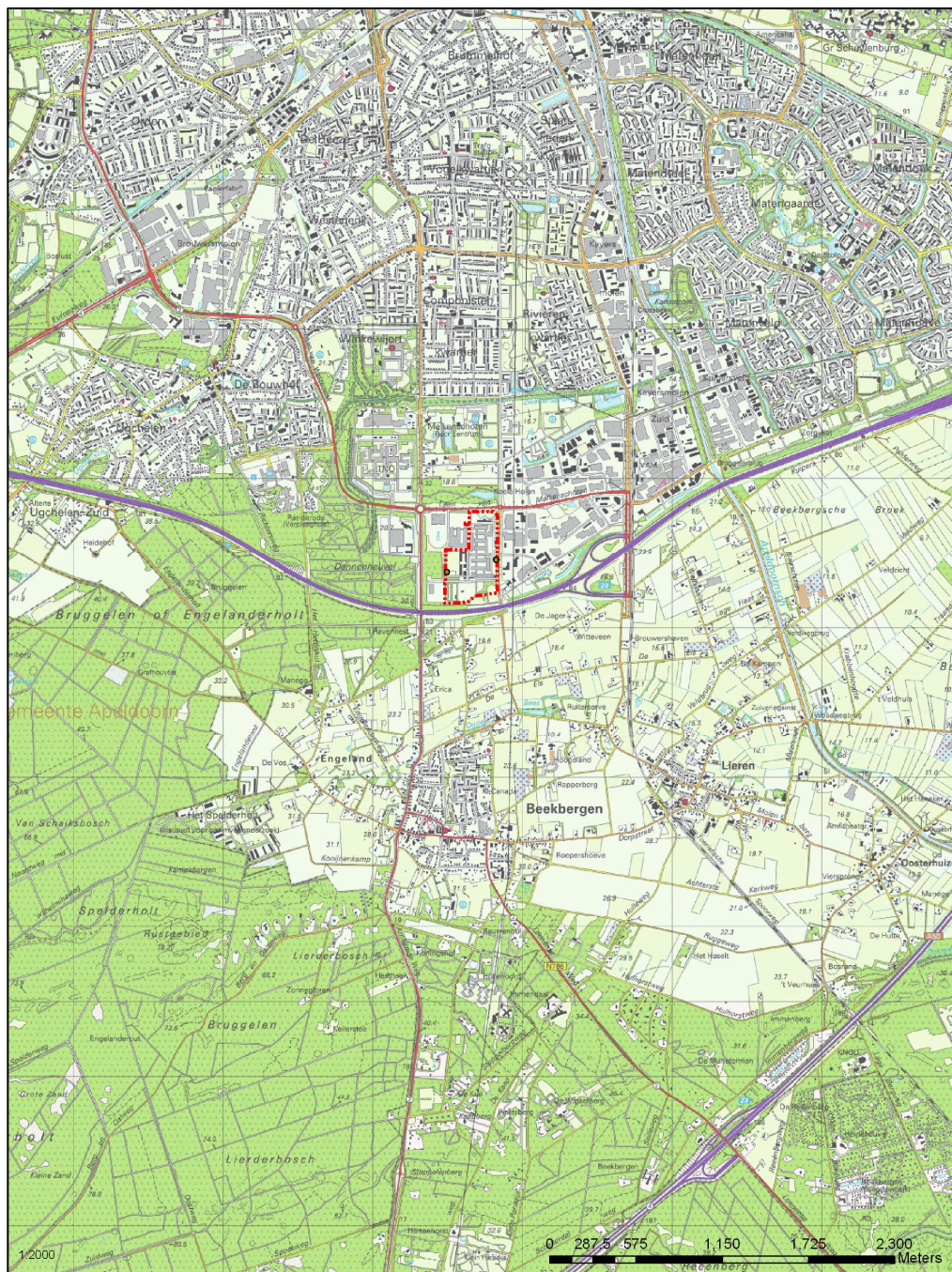
Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Daarbij is onder andere gebruik gemaakt van Het Natuurloket¹ en diverse verspreidingsatlassen van soorten. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 8 juli overdag onder de volgende weersomstandigheden: droog, zwakke wind en circa 28 graden Celsius.

¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

2.2 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied betreft het Visionpark bij Apeldoorn, op dit terrein zijn een aantal bedrijven gevestigd en de politie academie. Het terrein ligt net ten noorden van de A1 aan de zuidrand van Apeldoorn. Het onderzoeksgebied bestaat uit bebouwing, verhardingen, plantsoenen, bos, struweel, solitaire bomen, laanbomen, gazon en schraal grasland.

Figuur 1: ligging van het onderzoeksgebied (rode stippellijn).

De aanwezige beplantingen bestaan voor een groot deel uit geplante uitheemse of gecultiveerde soorten, zoals robinia, japanse esdoorn, sierkersen en appels. Een en ander is zichtbaar in de foto-impressie op de volgende pagina.

Figuur 2: luchtfoto van het onderzoeksgebied.

Foto1: panorama van westelijk deel van het projectgebied

Foto2: parkeerplaats in de zuidwesthoek van het plangebied

Foto3: solitaire boom voor aanwezige bebouwing

2.3 Bronnenonderzoek

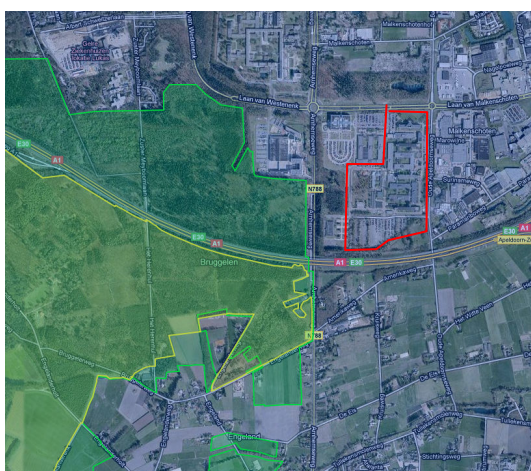
Gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV blijkt dat het plangebied zich niet in maar wel in de nabijheid van een Natura 2000-gebied bevindt. Natura 2000-gebied de Veluwe ligt aan de zuidzijde van de A1 op ca. 300 meter afstand van het plangebied.

Gebieden EHS

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV, maakt het plangebied geen onderdeel uit van EHS-gebied. Het dichtstbijzijnde EHS-gebied ligt op ca. 300 meter afstand ten westen van het plangebied.

Figuur 3: ligging van het plangebied t.o.v. van EHS-gebied (groen) en Natura 2000 (geel). Bron min. LNV.

Soorten

Natuurloket

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door Het Natuurloket. De weergave van Het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het plangebied bevindt zich in kmhok 194-465. Aangezien het plangebied slechts een gedeelte van dit kmhok beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het plangebied. De beschikbare gegevens zijn afkomstig uit de onderzoeksperiode 1975 t/m 2008. Binnen deze periode is het bewuste kmhok onderzocht op het voorkomen van soorten. Er is onderscheid gemaakt tussen niet, slecht, matig, redelijk en goed onderzocht. De beschikbare gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en worden besproken in paragraaf 2.4.

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig. Ook is gebruikgemaakt van de website Waarneming.nl.

2.4 Beschermde soorten

Flora

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok slecht is onderzocht op de groep vaatplanten. Er wordt geen melding gemaakt beschermde soorten vaatplanten in het betreffende kmhok. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied voor de meeste beschermde plantensoorten geen geschikte biotopen aanwezig zijn. In de hier en daar aanwezige schrale vegetaties zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

Conclusie: er komen geen beschermde of bijzondere planten voor binnen de grenzen van het plangebied.

Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de groep ongewervelden niet is onderzocht. Uit het veldbezoek blijkt dat op verschillende plaatsen binnen het plangebied beschermde mieren voorkomen. Dit betreft twee soorten rode bosmieren (FFlijst 1). De hoogste concentratie van deze soorten bevindt zich in het westelijk deel van het plangebied nabij de aanwezige bosschages. Er zijn geen beschermde kevers aangetroffen.

Conclusie: beschermde mieren (FFlijst 1) benutten delen van het plangebied als hun leefgebied. Voor beschermde soorten kevers zijn geen geschikte biotopen aanwezig.

Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de groep vlinders goed is onderzocht in het betreffende kmhok. Er wordt geen melding gemaakt van beschermde soorten. De groep libellen is matig onderzocht, er wordt geen melding gemaakt van beschermde soorten. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen. Deze soorten benutten onder andere structuurrijke heiden en krabbescheervegetaties als biotoop, die ontbreken in het onderzoeksgebied. Het is mogelijk dat enkele algemeen voorkomende, niet beschermde soorten vlinders zoals dagpauwoog en citroentje, of libellen als lantaarntje het gebied benutten als onderdeel van hun foerageergebied.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten vlinders en libellen voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat de groep vissen niet is onderzocht in het betreffende kmhok. Uit het veldbezoek blijkt dat de aanwezige vijver niet geschikt is voor het voorkomen van beschermde soorten vissen. Er is derhalve niet nader onderzocht welke beschermde soorten vissen voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groepen amfibieën en reptielen. Uit de gegevens van RAVON blijkt dat kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, het groene kikker-complex (allen FFlijst 1) en heikikker (FFlijst 3), voorkomen in de omgeving van het plangebied. Door de droge en grazige delen is het merendeel van het terrein niet geschikt voor amfibieën. Enkel de bosdelen in het westen van het plangebied zijn mogelijk geschikt als overwinterings- en landbiotoop voor een beperkt aantal amfibieën (FFlijst 1). De vijver in het noordelijk deel van het plangebied is beperkt geschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën van FFlijst 1 vanwege de steile randen en ligging.

Met betrekking tot reptielen geldt dat volgens het RAVON hazelwormen (FFlijst 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat enkel de bosdelen aan de westzijde van het plangebied in potentie geschikt zijn voor hazelwormen. Echter de grotere geschikte terreinen waar deze soort voorkomt liggen aan de zuidzijde van de A1. Verwacht wordt dat de snelweg een dusdanig grote barrière vormt, dat hazelwormen niet of beperkt voorkomen in het westelijk deel van het plangebied. Dit is echter op basis van dit onderzoek niet uit te sluiten.

Conclusie: mogelijk benut een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) het gebied als landbiotoop en de vijver als voortplantingsgelegenheid. Voor reptielen (FFlijst 3) is het gebied slechts deels geschikt, de kans op voorkomen is aanwezig maar gering.

Vogels

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok niet is onderzocht op de groep broedvogels en matig op de groep watervogels. Er wordt melding gemaakt van 25 soorten watervogels. Aangezien er dermate weinig water aanwezig is in het plangebied komen er geen watervogels voor, die het plangebied gebruiken als broedbiotoop. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied op verschillende manieren geschikt is voor vogels. Het gehele gebied is geschikt als foerageergebied, voor met name cultuurvolgers en bos- en struweelvogels.

De aanwezige beplantingen, bomen en bebouwing zijn voor verschillende vogels geschikt als broedgelegenheid. De bebouwing wordt gebruikt door de zwarte roodstaart, scholekster en vermoedelijk ook door gierzwaluwen als broedgelegenheid. In de aanwezige bomen zijn op verschillende plaatsen nesten aangetroffen van vermoedelijk, houtduif, gaai en merel. Er is zelfs een buizerdhorst aangetroffen op de grens in het zuidwestelijke deel van het plangebied, zie Bijlage 3.

Conclusie: mogelijk benutten verschillende vogelsoorten (FFlijst vogels) het gebied als foerageergebied en de beplanting en bebouwing als broedgelegenheid.

Foto 4: zwarte roodstaart in plangebied.

Foto 5: nest in linde

Zoogdieren

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok slecht is onderzocht op de groep zoogdieren. Er wordt melding gemaakt van drie soorten van FFlijst 1, van twee soorten van FFlijst 2/3, van één soort van de Habitatrichtlijn en van één soort van de Rode Lijst.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Tijdens het bezoek zijn sporen van mol, verschillende soorten muizen, en konijnen waargenomen. Het gebied is ook geschikt voor soorten als egel, haas, vos, hermelijn, eekhoorn (FFlijst 2) en wezel. Doordat delen van het plangebied uit bos bestaan is de kans groot dat eekhoorn voorkomt deze delen van het plangebied. De bomen zijn intensief bekeken op aanwezigheid van eekhoornnesten, deze zijn echter niet waargenomen. Rondom nestlocaties zijn doorgaans veel vraatresten van kegels en dennenappels aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van eekhoorn aangetroffen.

Op basis van de verspreidingsgegevens in de Atlas van de Nederlandse vleermuizen, blijkt dat de soorten, gewone baardvleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis kunnen voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor bijna alle genoemde vleermuissoorten geschikt is als foerageergebied. In potentie is de aanwezige bebouwing voor gebouwbewonende vleermuizen geschikt als verblijfplaats. Er zijn geen holtes aangetroffen in de aanwezige bomen waar boombewonende vleermuizen in kunnen verblijven.

Conclusie: Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor vleermuizen (FFlijst 3) is het gebied geschikt als foerageergebied. De gebouwen kunnen dienen als verblijfplaats.

3 Effecten

3.1 Geplande ingreep

De eigenaar van het Visionpark in Apeldoorn is van plan in de toekomst het terrein op te delen in kavels met als uitgangspunt deze te verkopen. Binnen deze kavels wordt de bestaande bebouwing, m.u.v. het meest noordelijke gebouw met de driehoekige uitbouw, gesloopt om plaats te maken voor nieuwe kantoren en bedrijfsruimtes. Naast bebouwing en verhardingen wordt het terrein groen opgezet. Zie figuur 4 voor een conceptschets van de toekomstige situatie.

Figuur 4. Schets van de toekomstige situatie.

3.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het plangebied mogelijk behoort tot het leefgebied van beschermde vogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen en mieren. In het onderstaande wordt per soortgroep beschreven welke effecten optreden.

Mieren

Enkele mierensoorten (FFlijst 1) benutten het gebied als leefgebied. Bij herinrichting is de kans aanwezig dat mierenhopen worden vernietigd. Het leefgebied voor deze mieren gaat verloren.

Amfibieën en reptielen

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als land- en voortplantingsbiotoop. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van een deel van het landbiotoop plaats. Het westelijk deel van het plangebied en omgeving is in potentie geschikt voor hazelwormen. Eén deel van het potentieel geschikte leefgebied gaat verloren bij het realiseren van nieuwe kantoren op deze locatie. Nader onderzoek moet uitwijzen of hazelwormen daadwerkelijk voorkomen in het betreffende deel van het plangebied om de daadwerkelijke effecten op deze soort te kunnen vaststellen.

Vogels

Mogelijk benutten een aantal vogelsoorten (FFlijst 2/3) het gebied als foerageergebied en de beplanting en de bebouwing als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Met betrekking tot broedgelegenheden geldt dat deze verloren gaan bij het verwijderen van beplantingen en bebouwing. Het is niet geheel duidelijk of gierzwaluwen in de aanwezige bebouwing broeden. Mogelijk wordt door de sloop van bebouwing nestplaatsen van gierzwaluwen vernietigd. Nader onderzoek moet vaststellen of er daadwerkelijk negatieve effecten optreden ten aanzien van nestplaatsen van gierzwaluwen.

Zoogdieren

Mogelijk benut een klein aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt deels vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen geldt dat er naar verwachting weinig effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren, in de toekomst blijft het onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied, mogelijk negatieve effecten op het foerageergebied zijn daarom te verwaarlozen. Met betrekking tot mogelijk aanwezige verblijfplaatsen geldt dat het niet duidelijk is of vleermuizen de bebouwing benutten. Mogelijk worden bij de sloop van de bebouwing vleermuisverblijven vernietigd. Nader onderzoek moet uitwijzen of er daadwerkelijk negatieve effecten optreden t.a.v. vleermuisverblijven.

3.3 Effecten op beschermde gebieden

Ondanks dat het plangebied redelijk dichtbij een Natura 2000- en EHS-gebied gelegen is. Worden er geen effecten op deze gebieden verwacht. Het Natura 2000-gebied ligt aan de overzijde van de A1 en dus buiten de invloedssfeer van het plangebied. Mogelijke effecten op EHS-gebied is enkel aan de orde als het plangebied hier direct aan grenst of in EHS-gebied gelegen is. Er treden geen effecten op ten aanzien van Natura 2000- en EHS-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten.

3.4 Gedragscode

Voor zover bekend maakt de opdrachtgever geen gebruik van de beschikbare en goedgekeurde gedragscodes, wettelijk gezien zijn dan ook de soorten van FFlijst 2 ontheffingsplichtig. De gedragscode Flora en Faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector kan mogelijk toegepast worden voor de geplande ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied. Hierin zijn voor FFlijst 2 soorten werkprotocollen opgenomen.

3.5 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken: zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Door een recente wijziging in de wetgeving is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is. Schade aan deze soorten dient voorkomen te worden om strijdig handelen met de wetgeving te voorkomen.

Mieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de mierensoorten van FFlijst 1. Indien bij de uitvoering van de ingrepen mierenhopen kunnen worden ontzien heeft dat de voorkeur.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Vogels

Indien broedende vogels (FFlijst 2/3) aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden als verwijdering van de beplanting en bebouwing niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door de bebouwing en beplanting vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen, wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaats vinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels. Hierop is de gierzwaluw echter een uitzondering. Nesten van gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd. Als na nader onderzoek blijkt dat gierzwaluwen gebruikmaken van de bebouwing als nestplaats, dient er een mitigatie en compensatievoorstel opgemaakt te worden waarin duidelijk wordt dat bij de realisatie van de voorgenomen plannen er geen achteruitgang wordt veroorzaakt ten aanzien van nestplaatsen voor gierzwaluwen.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden.

Het is niet duidelijk of effecten optreden aan verblijfplaatsen van vleermuizen, nader onderzoek dient dit uit te wijzen. Onderzoek dient te worden uitgevoerd op verschillende momenten in de periode mei-september.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

4 Conclusies

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en Faunawet.

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende grondgebonden zoogdieren, amfibieën en mieren komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 3

Mogelijk komen er hazelwormen voor binnen in het westelijk deel van het plangebied. Nader onderzoek moet uitwijzen of deze reptielen hier voorkomen. Op basis van dit onderzoek kan worden bepaald of effecten optreden en of mitigatie en compensatie aan de orde is.

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied en verblijfplaatsen geldt dat hieraan mogelijk negatieve effecten optreden. Ten aanzien van verblijfplaatsen geldt dat nader onderzoek in de daarvoor beschreven periode (paragraaf 3.5) uitgevoerd dient te worden. Op basis van dit onderzoek kan worden bepaald of effecten optreden en of mitigatie en compensatie aan de orde is.

Soorten van FFlijst vogels

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn feitelijk ontheffingsplichtig. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.5, zullen voor de meest vogels geen nadelige effecten optreden. Voor mogelijk voorkomende gierzwaluwen moet een nader onderzoek uitwijzen of deze de bestaande bebouwing gebruiken als nestlocatie, omdat deze jaarrond beschermd zijn. Op basis van dit onderzoek kan worden bepaald of effecten optreden en of mitigatie en compensatie aan de orde is.

Beschermde gebieden

Er zijn geen nadele effecten aan de orde t.a.v. Natura2000- of EHS-gebieden

Concluderend kan gesteld worden dat:

- **nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd dient te worden;**
- **nader onderzoek naar gierzwaluwen uitgevoerd dient te worden**
- **nader onderzoek naar hazelwormen uitgevoerd dient te worden**
- **de aanbevelingen ten aanzien van (overige) vogels en in acht genomen dienen te worden;**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben.**

Literatuurlijst

- Creemers R. et al, De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, RAVON, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2009.
- Limpens, H. et al, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, Den Haag 26 augustus 2009.

Geraadpleegde internetsites

- www.minInv.nl
- www.gelderland.nl
- www.natuurloket.nl
- www.RAVON.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 2 Wet en regelgeving

Flora- en faunawet (Bron: Ministerie van LNV)

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

Door een recente wijziging in de wetgeving (augustus 2009) is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 (Bron: Ministerie van LNV)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten

waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.

Bijlage 3 kaart met buizerdhorst

